

نسبیت انتخابات خوب یا بد

طرح برگزری انتخابات یا آرای نسبی در کمیسیون امور داخلی مجلس در حال بررسی است

۱۰

۱۱

کسب‌وکارها در انتظار حمایت بیشتر

با وجود حمایت از کسب‌و کارهای پلتفرمی، بخش عمده‌ای از کسب‌و کارها در انتظار ساماندهی اینترنت هستند

۱۲

۲۰۰ کیلومتر معبر هموار شد

نهضت بهسازی و مناسب‌سازی پیاده‌روها و معابر شهر تهران با سرعت در حال انجام است

هلمشهر

۴ چهارشنبه آذر ۱۴۰۱ | ۲۸ ربيع الثانی ۱۴۴۴ | سال سی‌ام | شماره ۸۶۴۶

عکس همشهری الیزابتسکی

گالری رازی

گزارشی از آثار هنری بیماران در آسایشگاه رازی؛ روح‌های کودکان‌ای که پشت چهره‌های خشن پنهان شده‌اند

گزارش رابعه تیموری روزنامه‌نگار

لباس‌های مخصوص بیماران را به تن دارند؛ همان لباس‌های نخی ساده آبی و صورتی که گشاد و قواره بزرگ دوخته می‌شوند و هم فرم زنانه‌اش و هم مردانه‌ها جیب دارند. سر ساعت هم دارو می‌خورند و پزشکان مرکز مرتب و هر روز ویزیت‌شان می‌کنند تا مراحل درمان‌شان را طی کنند، اتاق‌هایشان هم شبیه اتاق‌های سایر بیمارستان‌هاست، ولی در حیاط این بیمارستان هیچ‌وقت کسی با دسته‌های گل و جعبه‌های شیرینی انتظار دیدار عزیزش را نمی‌کشد و بیماران ساعت ملاقات ندارند. اینجا محلل تیمار و مداوای دل‌کش‌تنگانی است که انگ «روانی» خورده‌اند و کسی باورش نمی‌شود آنها هم بیماردن دوا و درمانی دارند. بیماران بیمارستان رازی (امین‌آباد) در جست‌وجوی آرامش گمشده روانشان به این خانه دنج و بی‌سروصدای نه نقشه پایتخت پناه آورده‌اند.

بوی روزهای خوب گذشته

به هر یک از بخش‌های بیمارستان رازی سرک بکشید، سکوتی سنگین حکمفرماست، اما آرامش بخش‌ترین قسمت بیمارستان، کارگاه‌های پرپهاوی کاردرمانی و توانبخشی است. در این کارگاه‌ها که در آسوله مجزا از بخش‌های بستری بیمارستان قرار گرفته‌اند، بیمارانی که می‌توانند لحظاتی روی صندلی تاب بیاورند، نقاشی می‌کشند، آواز می‌خوانند یا مجسمه و تندیس‌های گچی و گلی درست می‌کنند تا یادشان برود فراموش شده‌اند. در کارگاه موسیقی چند روز پیش بیماری که در زمان سلامتی‌اش خواننده اپرا بوده، بالاخره سکوت یک‌ساله‌اش را شکسته و آواز سر داده است. او می‌گوید: «وقتی سالن اپرا از صدای کف و تشویق طرف‌دارانم منجر می‌شد، فکر نمی‌کردم روزی همه، من و صدایم را فراموش کنند.» بیمارانی که هر هفته چند ساعتی را در کارگاه‌های جوراب‌بافی، خیاطی، نجاری، پلاستیک‌سازی یا گل‌دوزی می‌گذرانند، روزگاری اوستاکار یا صنعتگری قابل بوده‌اند و حالا صدای دودین سوزن چرخ خیاطی روی پارچه یا ساییده شدن چوب زیر دنده‌های تندیس‌های گلی هنرمندانه‌ای وجود دارد که یادگار یکی از بیماران قدیمی بیمارستان

است. او فرزند پدری بوده که مدرک هنر نوبل آلمان را داشته و پسرش را هم از این استعداد بی‌نصیب نگذاشته است. بیمار پیکر تراش که مدتی پیش از بیمارستان مرخص شده، برای آماده کردن سفارشی مهم عشب مداوم شیشه مصرف کرده تا خوابش نبرد و با نگرانی و فشار روانی کار کرده است. در سپیده‌دم روز هفتم شاهدکار هنری او آماده بوده و آن را به سفارش‌دهنده تحویل داده است، ولی روانش دیگر آرامش پیدا نکرده و مدتی طولانی در بیمارستان رازی بستری شده است. امثال پیکر تراش هنرمند در بیمارستان رازی کم نیست و در میان بیماران آن، آدم‌های با نام و نشانی وجود دارد که مشکلات و فشارهای روانی زندگی را تاب نیاورده‌اند و برای درمان و تجدید قوا گذرشان به خانه فراموش‌شدگان افتاده است.

بیمار خوش‌ایقبال امین‌آباد

حرف زدن علی کند است و بسا مکث‌های طولانی صحبت می‌کند. سیاهی بی‌حال ته چشم‌های سرد و ساکنش را هم به زور و آهسته می‌چرخاند، ولی در کمتر از ربع ساعت مقاله بلندبالایی می‌نویسد که اطلاعات علمی آن پریشانی روحی نویسنده‌اش را پنهان می‌کند. علی تا دیپلم در درس خوانده و مبلساز است. او زمانی بروبیایی داشته و حالش خوب بوده، ولی از وقتی زن و بچه‌اش ترکش کرده‌اند یک پایش توی بیمارستان است و یک پایش توی خانه تخت علی کنار تختخواب امیر است. لب‌های بی‌رنگ و پوست

ذهنیت سنتی از بیماران روانی تغییر نکرده است

کنکته

حتی اگر ندانید «امید رضایی»رتبه دوم بورد تخصصی کشوری اعصاب و روان را دارد و عناوینی مانند دانش‌جوی برجسته کشور، پژوهشگر برتر، داور برگزیده برترین‌های پژوهشی و سرپرستی مرکز تحقیقات سایکوزا را در کارنامه علمی خود ثبت کرده، با دین رفتار و گفتار سنجیده و منوجه می‌شود بیچ و خم‌های روح و روان آدم‌ها را خوب می‌شناسد. رضایی مدیریت بیمارستان اعصاب و روان رازی را بر عهده دارد. او بر این باور است که شرایط کنونی و روش‌های درمانی بیمارستان رازی با ذهنیت قدیمی مردم از «تیمارستان امین‌آباد» تفاوت زیادی دارد. ۱۰۶سال از عمر بیمارستان روانپزشکی رازی می‌گذرد و این بیمارستان بزرگ‌ترین بیمارستان اعصاب و روان خاورمیانه به‌شمار می‌آید.

از سال‌ها پیش نام «تیمارستان امین‌آباد» برای مردم وحشت‌آفرین بود. این ذهنیت عمومی تغییر کرده‌است؟ ۲۰سال پیش که به‌عنوان رزیدنت روانپزشکی وارد این مرکز شدم، بیماران مزمن زیادی در اینجا ساکن بودند و کادر در مان کیفیت علمی فعلی را نداشتند. درمانگرانی که در سال‌های اخیر وارد مرکز شده‌اند نسبت به گذشته خیرتر و علاقه‌مندتر هستند و از دانش روز پرخوردارند. از سوی دیگر ارتقای بیمارستان به مرکزی پژوهشی، آموزشی و درمانی باعث شده فضایی شیشه‌ای در بیمارستان شکل

همیشگی این خانه می‌شوند، از بند، زنجیر و نگهبان دائمی خبری نیست. قربانعلی ظاهری آرام دارد و صورتش شبیه پدربزرگ‌هایی است که مهربانی‌هایش سه غرولندها و بداخلاقی‌هایش می‌چربد. او سال‌ها کنار خانواده‌اش زندگی کرده و اطرفایشن بی‌نبرده‌اند که کم‌طافتی و پرخاشگری‌های وقت و بی‌وقت او روزی گاز دستش می‌دهد. قربانعلی به‌دلیل قتل دوستش که در حالت جنون آنی اتفاق افتاده، از راهروهای داد‌گاه جنایی و بیمارستان اعصاب و روان سر در آورده است.

دل‌تنگی‌های مادرانه

در اتاق‌های بخش زنان بیمارستان رازی از سلیقه‌های زنانه خیری نیست و فریبا که روزی باسلیقه‌ترین کدبانوی فامیلش بود، حالا دل و دماغ مرتب کردن ملحفه و بالش تخت آهنی‌اش را ندارد. اینجا بیماران زن هم مانند بیماران بخش مردان به ۲۴گروه تقسیم می‌شوند و هم‌نام‌های بیماری‌شان شدید شده یا پشت دیوار بیمارستان کسی انتظارشان را نمی‌کشد، مهمان همیشگی بخش «حاد» بیمارستان هستند. آنهایی که بیماری، روح و روان‌شان را تمام و کمال قیضه نکرده یا خانواده‌هایشان منتظر پهبودی و بازگشت آنها هستند در بخش بیماران «مزمن» بستری هستند. فریبا نمی‌داند در کدام بخش بستری شده، ولی هر کس جلوی در آهنی بخش ظاهر می‌شود، فریبا تصور می‌کند دختر موطلابی ۳ساله او را آورده است. دختر فریبا دیگر به سن مدرسه

رسیده، ولی از وقتی برایش تعریف کرده‌اند که مادرش دختر کوچولوی خود را ساعت‌ها در کمد پنهان می‌کرد تا دست شیطان به او نرسد، به دین مادرش رغبتی ندارد. فضای بخش کودکان بیمارستان پر خلاق بخش‌های بزرگسالان را از رنگ‌های شاد و تزیینات زیباست. اینجا در و دیوار اتاق‌ها سرد و بی‌روح نیستند و پرده‌های رنگی، تابلوها و نقاشی‌های زیبا فضایی بخش را به مهد کودک شبیه کرده است، اما برخلاف این تزیینات رنگی، صورت رعنا و هم‌اتاقی‌هایش کسل و خسته است. پدر و مادر رعنا به سختی دلشان را راضی کرده‌اند که دخترشان را برای درمان پیش‌کشند، ولی حالا پرخاشگری شدیدش بستری کنند، ولی حالا که می‌بینند حال رعنا بهتر شده و می‌توانند او را به خانه ببرند، از تصمیم خود پشیمان نیستند. پسرهای زیر ۱۸سال هم در بخش کودکان نگهداری می‌شوند، ولی اتاق‌های آنها از دخترها جداست. در این بخش متین ۹ساله که از ۷سالگی بامنقلی پدر مشربخوار و معنادار بوده، احوال خوشی ندارد و حالا حالاها امید به درمانش نیست.

نمی‌توانیم دل بکنیم

غریبی و مظلومیت بیماران اعصاب و روان، خاک بیمارستان رازی را رسرای کادر درمان آن دامنگیر کرده و تعداد زیادی از پرستاران بیمارستان لاقال ۳ تا ۵ده از عمرشان را به پرستاری از این بیماران گذرانده‌اند. بسیاری پیش می‌آید که پرستاران موقع عوض کردن رخت و لباس یا دادن داروی بیمار به جای تشکر و قدرشناسی بد و بیراه بشنوند و کتک بخورند، ولی نیرویی شبیه عشق و دلسوزی آنها را وادار می‌کند که مادرانه و پدرا نه از خطای بیمار ناآگاه خود بگذرند. قوانین زیادی برای حمایت از پرستاران بخش اعصاب و روان به تصویب رسیده، ولی از سال‌ها پیش در بیچ و خم کاغذبازی‌های اداری اجرا نشده باقی مانده‌اند. «عارف پوریایی»: از ۲۴سال پیش در بیمارستان رازی کار می‌کند. او می‌گوید: «ظاهر بیماران اعصاب و روان خشن است، ولی قلب و رفتارشان به چچه‌ها شباهت دارد و اگر محبت و دلسوزی ببینند به‌خوبی همکاری می‌کنند.» قرار گرفتن بیمارستان رازی در محله دورافتاده امین‌آباد مشکلات رفت‌وآمد کادر درمان بیمارستان را دوچندان کرده، اما پوریایی و همکارانش هر روز از ۴گوشه شهر، خود را به امین‌آباد می‌رسانند تا بیماران تنها و فراموش‌شده‌ای که از خانواده‌هایشان هم طرد

شده‌اند پرستاری و مراقبت کنند. بگرد و با اضافه شدن دانش‌جویان، استادان دانشگاهی و پژوهشگران به جمع بیماران، علاوه بر علمی و اصولی شدن روش‌های درمانی، بر کیفیت برخورد با بیماران افزوده شده‌است، اما متأسفانه عموم جامعه از تغییر شرایط بیمارستان اطلاع مناسبی ندارند و ذهنیت سنتی کملا پررنگ است. شرایط فیزیکی بیمارستان برای تغییر این ذهنیت ظرفیت قابل توجهی دارد. چرا در فضای ظاهری بیمارستان جذابیت خاصی ایجاد نکرده‌اید؟ این بیمارستان با بودجه دولتی اداره می‌شود و اغلب بیماران اینجا از محروم‌ترین قشر جامعه هستند. پرداخت عدرصد از هزینه درمان بیماران بر عهده خانواده مددجویان است، اما بسیاری از آنها توانایی پرداخت این هزینه را هم ندارند. در سال‌های اخیر با حمایت خیران تعدادی از بخش‌های داخلی بیمارستان نوسازی شده‌اند، اما به‌دلیل کمبود منابع مالی توانسته‌ایم در حیاط و فضای سبز بیمارستان که پتانسیل قابل توجهی دارد، امکانات جذابی به‌وجود آوریم.

در طول این سال‌ها چه تغییر محسوسی در نوع بیماری‌های روانی و ویژگی‌های مراجعان مشاهده کردید؟

متأسفانه سن بیماران‌ی که با بیماری‌های حاد روانی مراجعه می‌کنند پایین‌تر آمده و این گروه از بیماران جوان‌تر شده‌اند.

خلاصه گزارش

آرامش بخش‌ترین

بخش بیمارستان

رازی، کارگاه‌های

پرهیاوهی کاردرمانی

و توانبخشی است.

در این کارگاه‌ها که

در ۲ سوله مجزا از

بخش‌های بستری

بیمارستان قرار

گرفته‌اند، بیمارانی که

می‌توانند لحظاتی روی

صندلی تاب بیاورند،

نقاشی می‌کشند، آواز

می‌خوانند یا مجسمه

و تندیس‌های گچی و

گلی درست می‌کنند.

در بیمارستان، بیماران

هر هفته چندساعتی

را در کارگاه‌های

جوراب‌بافی، خیاطی،

نجاری، پلاستیک‌سازی،

یا گل‌دوزی می‌گذرانند،

همان‌هایی که روزگاری

اوستاکار یا صنعتگری

قابل بوده‌اند و حالا

صدای دودین سوزن

چرخ خیاطی روی

پارچه یا ساییده شدن

چوب‌زیر دنده‌های

تیزاره‌مویی آنها را به

روزهای خوش گذشته

می‌برد.

زمینه‌های ابتلا به نارسایی کلیوی

سلامت یوسف مجتهدی متخصص جراحی کلیه

دلایل از کارافتادن لوبیاهای پرکار بدن

کلیه‌ها، ۲عضو لوبیاشکل هستند که در طرفین بدن قرار دارند و از میلیون‌ها نفرون تشکیل شده‌اند. این نفرون‌ها وظیفه دفع مواد شیمیایی و سموم بدن و جذب مواد غذایی را بر عهده دارند. اگر در این فعالیت اختلالی ایجاد شود، فرد به نارسایی کلیه مبتلا می‌شود. این حالت ممکن است از آسیب فیزیکی سه کلیه در اثر سانحه یا بیماری ایجاد شود. مشکلات مادرزادی کلیه، بیماری خود ایمن یا بیماری‌های دیگر هم می‌تواند باعث نارسایی کلیه شوند.

در مواردی هم اختلال در خون‌رسانی به کلیه‌ها باعث نارسایی این عضو می‌شود. اختلال در خون‌رسانی به دلایل مختلفی مانند خونریزی‌های شدید و کم شدن حجم خون، کم شدن حجم مایعات بدن بر اثر ابتلا به اسهال، استفراغ یا تب شدید، استفاده از داروهای ادرار آور و انسداد و آسیب رگ‌های کلیه اتفاق می‌افتد.

نشانه‌های عمومی نارسایی کلیه

متأسفانه عوارض این عضو به شکل غیرملموس و خاموشی پیشرفت می‌کند و در مراحل پیشرفته بیماری نشانه‌های آن ظاهر می‌شوند اما به‌طور کلی تکرار ادرار به‌ویژه در شب، دفع ادرار همراه با درد، فشار و دفع خون، تورم در اندام تحتانی، یف غیرطبیعی صورت و دور چشم، احساس خستگی مفرط، خارش پوستی، طعم فلز آهن روی زبان یا استنشاق بوی آمونیاک در تنفس، تنگی نفس، احساس سرما و سرگیجه، درد پهلو و پاها و فشار در قفسه سینه از نشانه‌های بروز بیماری‌های کلیوی به‌شمار می‌آیند.

زمینه‌های ابتلا به نارسایی کلیوی

التهاب‌ت و عفونت‌های کلیه و بیماری‌های ارثی و ژنتیک از مهم‌ترین دلایل ابتلا به نارسایی و از کارافتادگی کلیه‌ها هستند. بیماری‌های عفونی و زمینه‌های ارثی، کودکان را و بیماری فشار خون و دیابت بزرگسالان را مستعد عوارض کلیوی می‌کند. علاوه بر آن رفتارهایی مانند استعمال الکل و دخانیات و در تماس بودن با سموم دفع ااقات گیاهی به میزان قابل توجهی آمار مبتلایان به نارسایی کلیه را افزایش می‌دهد.

مصرف خودسرانه دارو‌هایی مانند آنتی‌بیوتیک‌ها در کشور رواج زیادی دارد و بسیاری از افرادی که از عوارض این داروها بی‌اطلا‌عند، بدون تجویز پزشک به شکل بی‌رویه‌ای قرص‌های آسپیرین، استامینوفن و ایبوپروفن را برای تسکین دردهای‌شان استفاده می‌کنند که زمینه بروز نارسایی کلیه را به‌وجود می‌آورد. علاوه بر آن سبک و شیوه زندگی و تغذیه نادرست پیامدهایی مانند افزایش وزن، ابتلا به پشروی خاموش دیابت و فشار خون را به‌دنبال دارد که مراحل پیشرفت بیماری‌های کلیوی را تسریع می‌کنند.

مراحل پیشرفت بیماری

بیماری نارسایی کلیه در ۳حالت خفیف، مزمن و حاد دیده می‌شود.

در مواردی که کلیه‌ها به‌طور ناگهانی طی فاصله زمانی چند ساعت تا چند روز دچار مشکل می‌شوند و نمی‌توانند مواد سمی را دفع کنند، نارسایی حاد کلیه ایجاد شده است.

نارسایی حاد کلیه که به‌صورت ناگهانی بروز می‌کند، عوارض بسیار جدی و شدیدی دارد و حتی حاد دیده می‌شود. نارسایی مزمن کلیه به‌صورت خاموش بروز می‌کند و افراد مبتلا به نارسایی مزمن کلیه ممکن است از سال‌ها پیش دچار این بیماری باشند اما چون علامت خاصی ندارد یا روند بروز علائم کند است، به‌طور آرام و پنهانی بافت کلیه را از دست بدهند. علائم نارسایی کلیه در موارد مزمن همان نشانه‌های نارسایی حاد کلیه است، با این تفاوت که طی مدت زمان طولانی این نشانه‌ها ظاهر می‌شوند. نارسایی خفیف کلیه با ارت، سبک زندگی ناسالم، چاقی، دیابت، بیماری قلبی و فشار خون تشدید می‌شود.

راه‌هایی برای پیشگیری

کاهش زمینه‌های بروز عارضه بهترین راه پیشگیری است. کنترل مرتب قند و فشار خون از سن ۲۵سالگی به بعد، نخورداری از مصرف بی‌رویه گوشت قرمز، نمک، دخانیات و دارو‌ها راه‌هایی برای پیشگیری از نارسایی کلیه محسوب می‌شوند.

ابتلا به سنگ کلیه علاوه بر بالا بودن میزان مصرف داروهای مسکن، بسا ایجاد عفونت و انسداد در مسیر کلیه، این عضو را از کار می‌اندازد. برای پیشگیری از دچار شدن به بیماری سنگ کلیه باید روزانه حدود ۸ تا ۱۰ لیوان آب بنوشیم که اگر این آب سالم نباشد و آملاخ می‌ماند نیتريت در آن وجود داشته باشد، مصرف آن زمینه ابتلا به سنگ کلیه را به‌وجود می‌آورد. در این شرایط استفاده از آب جوشیده و دستگاه‌های تصفیه آب خانگی توصیه می‌شود.

مراقبت کنند.